

det finder jeg ret og billigt. Maa jeg indfælde den Bemærkning, at alle de Skoler, som nu ere anerkendte, beholde Anerkendelsen uden at rammes af denne Bestemmelse, som kun sigter paa ny Skoler, der oprettes i Fremtiden. Selv om de gamle Skoler ikke have flere Elever, vilde de ikke miste deres Understøttelse. De miste kun deres faste Understøttelse af 300 Kr. pr. Skole, men de faa vedblivende 10 Kr. pr. Marslev og indtil $\frac{1}{3}$ af, hvad de udgive til Undervisningsapparater og Lærerlønninger. Jeg finder, at det er en hensynsfuld og billig Fremgangsmaade over for disse Skoler, og jeg er aldeles uenig i, hvad det ærede Medlem udtalte i saa Henseende. Det ærede Medlem udtalte sig ogsaa imod, at man overlader 15,000 Kr. til Ministerens frie Raadighed. Jeg vil opløse det ærede Medlem om, at det slet ikke er noget nyt, men det bestaaende, og at der er Grund til at stille en Sum til Raadighed i saa Henseende, tror jeg ikke, at nogen vil nægte; thi der er Skoler, der ere saa særlig fremragende, at der er al Anledning til at give dem en noget større Understøttelse end efter de almindelige Regler. Det ærede Medlem er bange for, at Beløbet skal anvendes i politisk Djemed. Det vil jeg nødig tro, at det vil føre til. Jeg er netop glad ved disse lovbundne Regler, fordi jeg mener, at det har været uheldigt for disse Skoler, at de gennemgaende have været vel meget udsatte for vilkaarlig Behandling. Nu bliver der lovbundne faste Regler, hvorefter Understøttelserne uddeles, og jeg haaber ikke, at der fremtidig vil blive Grund til Klage over, at den lille Sum, der ganske vist skal anvendes af Ministeren, bliver misbrugt. Dernæst udtalte det ærede Medlem til min Forbavselse, at 3 Højskoleforstandere havde udtalt, at de saa en Fare i Loven, og at de hellere saa Loven forkastet. Denne Udtalelse maa staa for det ærede Medlems Regning og Risiko. Det maa være noget, der er sagt privat til det ærede Medlem. Jeg har ikke hørt eller læst noget saadant af de tre Herrer, der dog ikke pleje at sætte deres Hs under en Slæppe. Offentlig have de hverken mundtlig eller skriftlig udtalt sig mod den Ordning, her søges tilvejebragt. Jeg har den Tillid til de Herrer, at hvis de virkelig have set en Fare i Loven, have de saa megen Kærlighed til deres egne Skoler og til Højskolesagen i det hele, at de paa en eller anden Maade offentlig vilde have tilkendegivet deres Misbilligelse. I Modfættning til det ærede Medlem kan jeg sige, at jeg har talt med en Mængde Højskoleforstandere og Højskolelærere, der for mig have udtalt stor Glæde og Tilfredshed

med, at vi nu endelig synes at komme til Regler og en lovbunden Ordning. Saadanne Udtalelser har jeg fra mange flere end tre. Selv om det ærede Medlem kan holde sig til store Profeter, maa jeg til min Trøst glæde mig over, at mine smaa Profeter ere mange i Tallet. De øvrige Udtalelser af det ærede Medlem skal jeg ikke stænke Opmærksomhed, jeg tror ikke, at de kræve nogen Smødegaaen.

Bjerre: Det ærede Medlem sagde, at vi skulde ikke være saa blodige at gaa ud og slaa de smaa Højskoler ihjel. Det behøves jo heller slet ikke. Der er ikke det mindste i Vejen for, at vi kunne sige: vi opretholde endnu bestaaende Skoler, men for Fremtiden skal der være mindst 10 Mars Elever, og det var jo ogsaa det Standpunkt, som det afdøde Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds (Berg) indtog. Det er virkelig ikke for meget for at erholde det Gode at faa af Staten de 300 Kr. fast og $\frac{1}{3}$ af Lærerlønningen. Det kan blive en ret god Forretning at sidde med saadan en lille Højskole. Jeg tror ikke, dette bliver til Højskolernes Gavn. — Der er et Punkt her med Hensyn til Landbrugs-skolerne, som jeg skal nævne. Jeg er ikke glad ved, at der staa her, at der skal staffles Attest fra den Elev, som søger Afgang til en Landbrugs-skole, for at han skal have været paa en Realskole, en Højskole eller en Fortsættelses-skole. Jeg kan ikke se, at det kan være ønskeligt, naar man erindrer, at ogsaa Havebrugs-skoler falde ind under Loven. Disse Skoler søges af mange fattige Folk, Husmænd og Husmandsønner, der kun ønske at uddannes til en ringe Gerning, der ikke kræver store For kundskaber, og naar de saa skulle møde med Attest for at have været paa en saadan Skole, vil det udelukke dem fra at komme der. Jeg vilde gerne, om Ministeren for disse Skolers, Havebrugs-skolernes, Vedkommende vilde opfatte disse Ord saadan, at der ikke behøves nogen streng Attest, men kun forlanges, at han skal kunne skrive og regne godt, altsaa i Almindelighed have gode Skolekundskaber. Med Hensyn til det ærede Medlems Udtalelser om, at han havde hørt saa mange smaa Højskoler ytre Glæde over denne Lov, kan det gerne være. Jeg har ikke spurgt stort andre end disse tre Mænd, jeg nævnte. Naar saa det ærede Medlem siger, at det var sært, de ikke havde jagt det offentligt, kunde det jo være, fordi at det af de smaa Højskoler vilde blive udlagt saadan, at de kunde jo sagtens klare sig, nej, det var de smaa, man skulde hjælpe. Det kan derfor være af en Slags Bestedenhed,